

Kirkelig fellesråd i Trondheim

ÅRSRAPPORT 2020

DEN NORSKE KIRKE

Kirkelig fellesråd i Trondheim

Innhold

Leder - fellesrådsleder og kirkeverge	3
Om virksomheten	6
Satsingsområder	8
Bærekraft	11
Aktivitet, deltakelse og medlemsutvikling	12
Kirkeliv	15
Gravplassforvaltningen	25
Bygg og eiendom	29
Økonomi og økonomisk resultat	33
Representanter i Kirkelig fellesråd	34

Kirkelig fellesråd i Trondheim har servicekontor i Munkegata 6

Tlf. 994 36 000

Kirkeverge Kjell Inge Nordgård har kontor samme sted

Postadresse:

Kirkelig fellesråd i Trondheim

Postboks 2300 Torgarden

7004 Trondheim

E-postadresse: post.trondheim@kirken.no

Hjemmeside: www.kirken.no/trondheim

Årsrapporten 2020

Ansvarlig redaktør: Kjell Inge Nordgård

Redaksjon: Yngvil Bjellaanes

Korrektur: Rannveig Naustvoll

Grafisk produksjon: BK Trykkpartner AS

Forsidebilde: Havstein kirke. Foto: Kjetil Aa

Bilde på siste side: Ringve botaniske hage. Foto: Kjetil Aa

Året som ble så annerledes

Forutsigbarhet var ikke det som preget 2020. Nedstenging, frykt, ensomhet og fravær av sosial kontakt har dessverre vært store innslag i samfunnet. Og kirken har selvsagt fått sin del av dette.

O Vi som lever i dag, har ikke opplevd å stå i en pandemi før. Kirken, derimot, har opplevd det som er verre i sine 2000 år. Forfølgelse, undertrykking, pest og krig har fulgt menneskeheten, og kirken har alltid vært der for folkene der de bor.

Kirkelig Fellesråd i Trondheim rakk å ha ett ordinært møte før Norge stengte ned 12. mars. Etter denne dagen foregikk nesten all møtevirksomhet digitalt resten av året. De ansatte har vekslet mellom hjemmekontor og rulling på kontorene. I samsvar med nasjonale smittevernregler har kirkene vært stengt og åpnet igjen med sterke antallsbegrensninger.

Det har ikke vært helt uproblematisk å være vitne til at kirkene måtte lukke dørene. Kirken betyr mye i mange folks liv. Barnedåp, konfirmasjon, bryllup og begravelse er livshendelser som samler familie og venner til minneverdige anledninger.

Noen mener vi kanskje har vært for servile når det gjelder oppslutning om myndighetenes smittevern-anbefalinger og tiltak. Jeg tror ikke det. Kirken har vært med og tatt ansvar i den nasjonale dugnaden. Pandemien må bekjempes, og kirken må delta i arbeidet.

Starten på 2020 var særegen for KfiT på annen måte også. Et nytt fellesråd med en majoritet av medlemmer som ikke var med i forrige valgperiode var selvsagt en spennende start på arbeidet. Fire nye sogn startet vi også opp med, noe som medførte 5 færre medlemmer i KfiT.

Det har vært mye å glede seg over også. Kreativiteten har vært stor ute i menighetene for å kompensere for pålagte begrensninger. Våre ansatte stod på i jobbene sine og utviste eksemplarisk engasjement. De folkevalgte tok digitale møter på strak arm. Stor ros kommer alle til del!

Hele organisasjonen ute og inne er godt rustet for fortsatt pandemi, samtidig som alle ser frem til sam-

funnet og kirken åpner opp igjen.

Vi har også, helt sikkert, lært oss ting vi ikke kunne

før, men som vi tar med oss inn i en normal fremtid.

Kirken kommer aldri til å gå ut på dato, men være høyaktuell som samfunnsaktør. Vi ser fremover med lyst og innsatsvilje.

KfiT sin store oppgave er å understøtte arbeidet i sognene slik at det er tilstede nødvendige ressurser i menighetsarbeidet. Sognet, dvs menigheten, er bunnplassen i kirken som organisasjon.

I Trondheim, som storby med alt det innebærer, er det viktig at kirken har gode og fremtidsrettede fellesfunksjoner. Våre dyktige medarbeidere viser dette i praksis hver dag.

Men vi ønsker oss mer!

Byen vår vokser mye hvert år, og det utfordrer oss kontinuerlig. Vi bor i en by med mange nye bysbarn hvert år. Familier skal slå nye røtter, barn og ungdom får oppleve nye skoler og vil prøve å få nye venner. I tillegg har vi i byen 38.000 studenter.

KfiT har i sitt strategidokument sagt at vi skal ha en arbeidsplattform som viser både kommune og allmenhet at vi er på «hjul» med byutviklingen. Dette er en krevende fordring, men det har alltid vært krevende for kirken. Vi vet hva vi har å gjøre og hvor vi må gjøre det.

Det er viktigere enn noensinne å møte behov for gudstjenester og de andre kirkelige handlingene som berører våre liv. Vi skal være der det er fattigdom, utenforskap, sykdom og ensomhet.

I Matteus 28.7 står det: «Skynd dere av sted og si til disiplene hans: 'Han er stått opp fra de døde, og han går i forveien for dere til Galilea; der skal dere få se ham.' – Nå har jeg sagt dere det.»

Jan Olav Straume,
folkevalgt leder for
Kirkelig fellesråd.

Foto: Yngvil Bjellaanes

Et år med pandemi og nedstengninger

12. mars ble samfunnet stengt ned. Covid-19-pandemien har i stor grad definert både jobbutførelse og fritida vår etter den dagen.

Kirkeverge Kjell Inge Nordgård

Foto: Kristian Svardal

Vi har stengt ned, vi har åpnet opp og vi har måttet begrense tilgjengeligheten på nytt, vi har prioritert strengt hvem vi kan ha kontakt med. Antallsbegrensninger, Anti-bac, munnbind, avstandsregler, spriting av hender og hjemmekontor har preget hverdagen.

Jeg er imponert over hvordan vi sammen har taklet dette annerledesåret. Så langt har vi unngått smitte blant ansatte, og det er ikke sporet smitte tilbake til kirkelige arrangement i Trondheim. Det er et resultat å være stolt av og viser at smittevernet er tatt på alvor. Alle spørsmål om hva vi kan og ikke kan gjøre har vist respekt for de trusler viruset utgjør og at vi må stå sammen om løsningene.

Krisen har mer enn noen gang synliggjort alle enheter i organisasjonen og hvor avhengige vi er av hverandre for at vi sammen skal komme godt ut av utfordringene. Det har vært et fint samspill mellom arbeidsgiverlinjene, HR med smittevernregler, Bygg og eiendom med renholdsrutiner og utstyr til smitte-

vern, Gravplass-avdelingens innsats for å gjennomføre gravferder på trygg måte, servicekontorets samarbeid med gravferdsbyråene, digitalisering av møter og formidling av seremonier. Det er lagt ned stor innsats lokalt i den enkelte menighet for å gjennomføre aktiviteter best mulig innenfor trygge rammer for ansatte og kirkesøkende medlemmer. Det ble lagt merke til langt utenfor Trondheim at alle menigheter som hadde planlagt gudstjeneste kunne gjennomføre disse kun få dager etter den nasjonale gjenåpningen i våren 2020.

Fellesrådet i Trondheim har over år bygd opp en sterk økonomisk kontroll og har hatt råd til å betale ekstra kostnader til ekstra tiltak i pandemien, og har i tillegg kunnet gi økonomisk støtte til menigheter som ble utfordret av inntektssvikt. Vi kommer sannsynligvis ut av denne krisen uten å måtte streve med økonomiske ettervirkninger.

Pandemien har med både nedstengninger og sterke begrensninger på hvor mange som kan delta i

kirkelige handlinger i stor grad utfordret den naturlige kontakten med og tjenestene til medlemmene. Statistikken for 2020 viser stor nedgang i antall gudstjenester og deltakelse i gudstjenestene. Likeså har det vært stor nedgang i antall døpte og antall vigslers. Samtidig har det vært et mangfold av digitale gudstjenester som det vites at det har vært mange «innom» på nett. Disse er ikke med i statistikken. Mange har valgt å utsette både dåp og vigslers til det er mulig å samle slekt og venner igjen. De står derfor «på vent» i 2021 og kan komme i tillegg til en mer normalisert aktivitet når pandemien er over. Det er likevel en bekymring knyttet til hva pandemien har hatt av virkning på medlemskontakten og kirkens rolle i lokalsamfunnet.

Det ble vedtatt en rekke organisatoriske endringer i 2019 hvor flere ansatte ville få endret roller og oppgaver. I 2020 ble disse endringene ble disse endringene realisert på tross av pandemien. Det har vært et heftig år i økonomiavdelingen med etablering av nye rutiner og ivaretagelse av flere oppgaver.

I avdeling kirkeliv er det for mange menigheter gjennomført stor omlegging ledelse fra soner med mange menigheter til stor-sokn med egen lokal ledelse. Ansvarer til tidligere Kirkelig fellesråd i Klæbu er blitt integrert i organisasjonsstrukturen til Kirkelig fellesråd i Trondheim. HR avdeling er opprettet og har tatt på seg mange oppgaver som måtte løses av den enkelte leder tidligere. Menighetsrådene i de nye storsoknene har fått prosess-støtte til utforming av nye målsettinger og strategier for fremtiden.

Høsten 2019 ble byggingen av Charlottenlund gravlund ferdig. Våren 2020 ble gravlunden offisielt åpnet med inviterte gjester. Ordfører Rita Ottervik stod for den offisielle åpningen. En stor og flott gravplass på Charlottenlund er tatt i bruk. En gravplass hvor utbyggingen på en spennende måte «spiller på lag» med den tomten som gravplassen er tildelt.

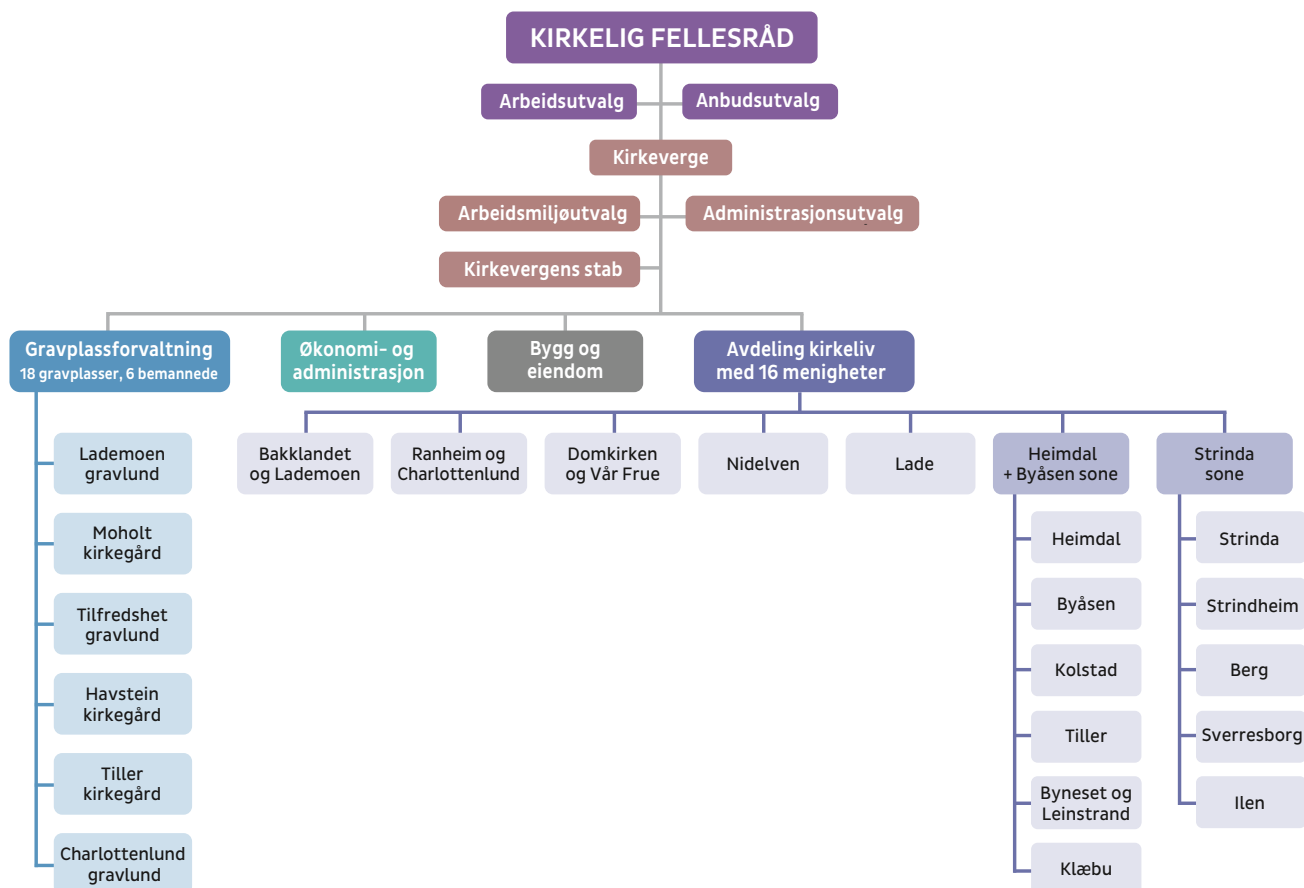
Den norske kirke i Trondheim er organisert i 16 sokn, som er betegnelsen på distriktet hvor medlemmene bor. Hvert sokn er representert gjennom to folkevalgte organer, menighetsrådet i det lokale sokn og Kirkelig fellestråd i Trondheim (KfiT) som et fellesorgan. Fortsatt reguleres oppgave- og ansvarsfordelingen mellom menighetsråd og fellestråd med basis i tidligere kirkelov.

Fellestrådet forvalter, rehabiliterer og har driftsansvar for alle kirkebygg, kapeller og gravplassanlegg i Trondheim. KfiT drifter lokale preste- og menighetskontor, er arbeidsgiver for alle kirkelige ansatte unntatt prestene, og har ansvar for å utarbeide overordnede mål og planer for den kirkelige aktivitet i kommunen. KfiT vedlikeholder alle kirkegårder og tilrettelegger for all gravferdsvirksomhet, uavhengig av tro og livssyn.

Kirkelig fellestråd ledes etter vedtatt verdiplattform:

«Den norske kirke i Trondheim skal være en bekjennende, åpen, tjenende og misjonerende folkekirke. Den norske kirke i Trondheim er og skal være tydelig og relevant, og med basis i vår felles tro formidle evangeliet. Videre være en aktiv samfunns- og kulturaktør. Vi skal være tilstede der folk lever og bor. Vi skal tilby fellesskap og være en engasjert samfunnsaktør gjennom gudstjenester og kirkelige handlinger, trosopplæring, kirke-musikk, diakoni og andre aktiviteter. Den norske kirke i Trondheim skal kjennetegnes av samarbeidsvilje og solidaritet i og mellom menighetene og i og med det samfunnet vi er en del av.»

Oversikt over organisering av råd, utvalg, avdelinger og menigheter:

KfiTs hovedansvars- og arbeidsoppgaver:

- Overordna mål og planer for den kirkelige aktivitet i byen
- Arbeidsgiveransvar inklusive personalledelse og personalforvaltning for alle ansatte i menigheter, gravplassvirksomhet og sentraladministrasjon med unntak av prester.
- Tilrettelegging og deltakelse i kirkelige handlinger
- Gravferdsvirksomhet
- Drift og forvaltning av kirkegårder/gravlunder
- Bygg- og eiendomsforvaltning med rehabilitering og utbygging
- Økonomistyring og regnskap

Ansatte og årsverk

I desember 2020 var det registrert 167 fast ansatte (145 årsverk) i Kirkelig fellestråd i Trondheim.

I tillegg kommer rundt 18 årsverk på timelønte; sesongarbeidere kirkegård, vakter og timevikarer i menighet og overtidstimer. Dessuten er det om lag tre årsverk (fast ansatte) når det gjelder ansatte med menighetsrådene som arbeidsgiver. Vi arbeider aktivt for likestilling mellom kjønnene. Ansattetallene viser en tilnærmet jevn fordeling av kvinner og menn virksomheten sett under ett.

HMS-arbeid og sykefravær

Det er ikke innrapportert arbeidsuhell med alvorlige skader i KfiT i løpet av året. Det er heller ikke kommet meldinger fra verneombudene om brudd på sikkerhetsrutiner eller andre hendelser vedrørende helse, miljø og sikkerhet gjeldende for de ansatte. Høsten 2020 gjennomgikk samtlige verneombud, varaombud, medlemmer av AMU, HR-gruppen og ledere med personalansvar et felles grunnleggende HMS-kurs.

Arbeidsmiljøutvalget har hatt regelmessig møtevirksomhet. Legemeldt sykefravær for 2020 er summert for alle enheter til 4 %. Fraværsprosenten inkluderer ikke fødselspermisjoner eller fravær grunnet syke barn etc. Covid-19-situasjonen med mye hjemmekontor m.m. har nok hatt innvirkning på et gledelig lavt tall for legemeldt sykefravær. Virksomhetens måltall er 5 %.

Likestilling og likeverd

For å være en attraktiv arbeidsplass, må vi speile samfunnet vi er en del av. Ulikhet i kjønn, alder, etnisitet, seksuell orientering, kulturell bakgrunn, funksjonsevne, livssyn, kompetanse og erfaring gir oss flere perspektiver og gjør oss bedre rustet til å løse utfordringer, øke innovasjonskraften og skape de gode tjenestene vi ønsker å gi.

I fellestrådet er likeverdighet og likestilling forankret i personalpolitikken. Det er ambisjon om å videreutvikle bedriftskulturen med fokus på økt mangfold.

Godkjent lærlingebedrift

Kirkelig fellestråd ble i 2019 godkjent som lærlingsbedrift av Fylkeskommunen i samarbeid med Senter for opplæring av anleggsgartnerfaget (SOA). I 2020 tok vi inn vår første lærling som er stasjonert på Havstein kirkegård. Vedkommende skal innom alle våre anlegg i.h.h.t. opplæringsplanen.

Vi har også en praksiskandidat som skal ta fagbrev som anleggsgartner, og vi har to egne praksiskandidater som skal ta fagbrev. Med to arborister og flere anleggsgartnere har vi styrket den grøntfaglige kompetansen betydelig de siste årene, og det ser vi resultat av med våre flotte anlegg.

Satsingsområder

Nedenfor følger en presentasjon av prosessene som har hatt ekstra stort fokus i fellesrådet i 2020. Dette er prosesser som har kostet økonomisk, ut over ordinær drift.

Endringer i soknestrukturen

Tanken om færre og større sokn har først og fremst handlet om å få til en hensiktsmessig organisering for å flytte ressursene til ny og mer aktivitet i menighetene.

I 2019 ble det vedtatt gjennomført store endringer i soknestrukturen i Trondheim. Etter kirkevalget på høsten, ble endringene gjennomført fra nyåret 2020 med fysisk sammenslåing av sokn som fikk felles navn, menighetsråd og soknegrenser. Dette er endringene:

- Bakklandet sokn og Lademoen sokn ble Bakklandet og Lademoen sokn
- Byneset sokn og Leinstrand sokn ble Byneset og Leinstrand sokn
- Ranheim sokn og Charlottenlund sokn ble Ranheim og Charlottenlund sokn
- Hoeggen sokn, Tempe og Leira sokn samt Bratsberg sokn ble til Nidelven sokn

For soknene har dette vært en lang prosess der det vesentligste var soknenes strategier og planer for fremtiden. Grunnlaget vokste frem gjennom mange samtaler på tvers, møter og med stor medvirkning fra ansatte og menighetsråd før menighetsrådene sendte inn sine søknader til bispedømmerådet om å slå seg sammen. Kirkevergen bisto med prosjektstøtte og faglig bistand etter behov.

Klæbu kommune ble del av Trondheim som følge av kommunesammenslåingen ved årsskiftet 2019/2020, og Klæbu sokn ble ett av Trondheims 16 sokn.

Strategi og stabsutvikling

De nye store soknene fikk alle tilbud om ekstern bistand til strategiutvikling og stabsutvikling. Først

ut var Ranheim og Charlottenlund, som lagde grunnlaget for det nye soknets strategi før sammenslåing og med aktiv deltakelse fra begge menighetsråd, staber og fellesråd. Etter sammenslåing har både Nidelven sokn og Bakklandet og Lademoen sokn fullført arbeidet med sine menigheters nye strategier, begge med ekstern bistand.

Fellesrådets bidrag kommer fra ønsket om å bidra til å skape velfungerende sokn og legge et godt grunnlag for at de nye store soknene skulle være i stand til å ta ansvar for felles satsinger for hele byen. Da vil de nye felles satsingene på byplan ha sitt grunnlag i et sokn som ønsker å ta et spesielt ansvar for området samtidig som det bygges kompetanse til støtte for alle byens menigheter. For nysoknene har spørsmålet om å ta ansvar for en eventuell byomfattende satsing vært et åpent spørsmål som er tatt opp i strategiarbeidet. Bakklandet og Lademoen har forankret sin ambisjon og sitt arbeid for Barnas katedral og skal utvikle denne til en byomfattende strategi. Tilsvarende vil Nidelven styrke innsatsen for byens unge gjennom strategi og arbeid for ungdom/u-kirke. Ranheim og Charlottenlund står foran stor utvikling i en stor og delvis «ny» bydel og skal realisere en ny kirke – nye Charlottenlund kirke – i kommende planperiode.

Vesentlig for de nye soknene har vært at ingen kirker eller kirkebygg skal avvikles. Det skal fortsatt være aktivitet i kirkene samtidig som aktiviteten tilpasses menighetenes strategier og planer. Stabsutviklingen som følger strategiarbeidet blir et grunnlag for å etablere trygge og velfungerende arbeidsmiljø som sammen med menighetsråd og frivillige skal realisere strategiene og ivareta menighetslivet. Uavhengig av

om stabene har hatt kontorfellesskap tidligere eller ikke, vil en ny organisasjon bety forandringer for alle som arbeider og har sitt virke i de nye soknene. Det gjelder også de frivillige, som er viktige nøkkelpersoner for alle byens menigheter.

Kontorfellesskap, daglig ledelse og økte ressurser

I flere av soknene som har slått seg sammen, hadde stabene over tid hatt kontorfellesskap. Dette var tilfelle for Byneset og Leinstrand, Bakklundet og Lademoen samt Ranheim og Charlottenlund. For Hoeggen, Tempe Leira og Bratsberg var stabene delt på to kontorfellesskap i henholdsvis Hoeggen kirke og i Tempe kirke. For nye Nidelven menighet er etablering av et kontorfellesskap viktig, og etter flere utredninger ble det besluttet å samle staben i Hoeggen kirke. Arbeid for å bygge om Hoeggen slik at kirken både får moderne og gode kontorfasiliteter samt bedre rom for menighetens aktiviteter og tilbud (barnehage, osv.), er nå startet opp og er

planlagt slik at det er klart til innflytting i løpet av 2021.

Samtidig med soknestruktur-enderingen har også fellesrådet for øvrig gjennomført en større omorganisering som har bidratt til å frigjøre ressurser til mer aktivt menighets- og kirkeliv. De nye store soknene får egen tilstedeværende daglig leder med økonomi- og personalansvar. Det å få gi tilstedeværende daglig ledelse samtidig som at mer effektiv drift også har gitt mulighet for noe økte ressurser til mer menighetsarbeid i de samme soknene, er en positiv effekt av omstillingene.

Flere av de ansatte i de nye storsoknene har også hatt arbeidsoppgaver i andre sokn, oftest sokn som grenser til sitt eget. Arbeidsfellesskap med andre utover egne soknegrenser, er noe som gir positiv fagutvikling og reduserer menighetenes sårbarhet ved fravær. Dette er en innsats som også vil fortsette fremover.

Digitalisering og digital satsing

Kirkelig fellesråd i Trondheim er engasjert og deltar aktivt i utviklingen av kirkens IKT-løsninger sammen med Kirkerådet, Kirkepartner og andre fellesråd gjennom etablerte samarbeidsfora. Felles styringsmodell skal bidra til forankring og medvirkning, samt felles prioriteringer og innsats. Flere ansatte er aktivt med i den sentrale organiseringen av den digitale satsningen i kirken. Vi ønsker å legge til rette for at fellesrådet og menighetene i Trondheim kan dra nytte av, men også å påvirke løsningene som etableres.

Visjonen i digitaliseringsstrategien for Den norske kirke er «Tilgjengelig kirke», og det overordnede målet er at «Kirkens digitale løsninger skal ha brukernes behov i sentrum og legge til rette for aktiv oppfølging fra kirken». Sammenhengende tjenester skal gjøre kirkens digitale løsninger helhetlige for medlemmer og innbyggere slik at de får god digital støtte gjennom selvbetjening.

Økt digital modenhet

Kirkelig fellesråd i Trondheim har igangsatt et eget

prosjekt for «Digital satsing» med mål om å heve «*virksomhetens digitale modenhet og ansattes digitale kompetanse og ferdigheter*».

Økt digital modenhet handler i stor grad om hvordan virksomheten er i stand til å ta i bruk tilgjengelig teknologi til å skape merverdi og levere løsninger som møter samfunnets og brukernes forventninger og behov, og som bidrar til at virksomheten når sine mål. I rapport fra PWC (2018) etter evaluering av gjennomført omstilling ble det påpekt at Fellesrådet har lav digital modenhet, og at det er potensiale til å ta ut mer verdi av gjennomførte IKT-investeringer, bla. annet gjennom økt kompetanse og bruk av tilgjengelige systemer/løsninger.

Gjennom «Digital satsing» ønsker vi å jobbe mer helhetlig og målrettet med digitalisering, på tvers av fagområder og avdelinger i hele virksomheten. I 2020 har det vært fokus på forankring i ledergruppen omkring felles mål for prosjektet, og kompetanse omkring endringsledelse, digitalisering og digital transformasjon, brukerdrevet utvikling.

Da man ikke lenger kunne invitere folk til kirkerommet, ble strømming av gudstjenester en flott måte å nå ut til befolkningen på. Her strømmes sokneprest Ludvig Aasen fra Byåsen. Foto: Byåsen menighet

Arbeidet som skjer nasjonalt er en viktig del av utviklingen også lokalt.

Videre vil det jobbes med tilbud om kurs og opplæring. Vi ønsker å være forberedt og gi ansatte god og rett tidlig opplæring for å henge med i den digitale utviklingen.

Den digitale utviklingen stiller strenge krav til sikkerhet for å hindre angrep utenfra og sikre at data ikke kommer på avveie eller blir ødelagt. Virksomheten har også ansvar for korrekt behandling, skjerming, lagring og sletting av data iht. lov og regelverk. I tillegg til krav til tekniske løsninger og infrastruktur, stilles det krav til ansattes kompetanse omkring *informasjonssikkerhet og personvern og generell økt digital kompetanse*. I 2020 ble det gjennomført e-læring i informasjonssikkerhet for alle ansatte, noe som vil gjennomføres årlig. Det er også iverksatt et arbeid med internkontroll, rolle og brukerstyring.

Digital økning

Året 2020 har vært et spesielt år, hvor vi på grunn av pandemien ikke har kunnet møtes eller utøvd vår virksomhet som vanlig. Dette har bidratt til at vi måtte tenke nytt omkring samhandling internt og eksternt, og om tilbud til medlemmer og innbyggere.

Mange menigheter strømmer gudstjenester, seremonier og konserter som et tilbud til publikum, og det har generelt vært økt bruk av digitale media. 2020 ble også det året der vi tok i bruk Check-in for registrering/bestilling for publikum til gudstjenester for å ivareta antallsbegrensning og smittesporing. I tillegg har Innføring av Teams og Microsoft office 365 gitt nye muligheter for digital samhandling og informasjonsdeling

Bærekraft

Fokus på bærekraftig drift og utvikling skal gjennomsyre all aktivitet i Kirkelig fellesråd i Trondheim. Et tema som digitalisering som er nevnt ovenfor har gjerne fokus på organisering og effektiv drift, men endringer av arbeidsprosesser vil ha betydning for forbruk av papir. «Papirløst kontor» kan gi bedre bruk av kontorarealer og bedre fysiske arbeidsmiljø. Digitaliseringen vil – og har – redusert reiseaktivitet til møter både internt i byen og utenfor. Digitalisering vil også ha betydning for reisebehovet hos byens befolkning som søker kontakt med kirken.

Gravplassområdet har investert i avfallssystemer og kompostering i 2020 som har positive miljøeffekter. I tillegg har utstyret for å tømme de nye beholderne resultert i at ansatte slipper tunge løft, noe som igjen gir en positiv effekt på arbeidsmiljøet. Vi ser at nedgangen i restavfall reduseres og egenproduksjonen av kompost er god.

Utskifting av el-kjøretøy og verktøy fortsatte, og en ny elektrisk radiostyrt klipper som er elektrisk ble anskaffet i 2020. Gressklipperen reduserer støy og kan klippe i bratt terreng uten fare for uhell som kan skade våre ansatte da operatøren går ved siden og styrer klipperen med fjernkontroll.

På krematoriet er det ytterligere redusert oljeforbruk og CO₂-utslipp. Vi hadde i 2019 gjennomsnitt

oljeforbruk på 21 liter per kremasjon, og i 2020 var vi nede i 18 liter per kremasjon. Med 1364 krema-sjoner ga dette et redusert CO₂-utslipp på litt over 10 tonn i 2020. Vi ser nå at for å komme ytterligere ned i oljeforbruk med det gjøres en del endringer i krematoriet, og dette vil vi vurdere i 2021.

Fellesrådet er i prosess med anskaffelse av elektrisk drevne kjøretøy til bruk i tjenesten for de fleste enheter til erstatning for bruk av private kjøretøy. Likeså anskaffes elektrisk drevet utstyr og verktøy når dette er hensiktsmessig sett opp imot behovet. Vi erfarer at det stadig blir bedre utstyr på dette området.

Miljø og energibruk og energikilder er et stadig viktigere tema i bygg og eiendomsprosjektene.

Aktivitet og deltakelse i kirkelige handlinger og begravelser

Nytt av året er at Klæbu sokn nå er en del av statistikken for Kirkelig fellesråd i Trondheim. Aktiviteten i byens menigheter ble i 2020 sterkt preget av pandemien. Grunnet nasjonale begrensninger for antall deltakere som det var lov å ha på hvert enkelt arrangement, samt periodevise nedstengninger av samfunnet, ser vi i tabellen nedenfor at det er lavere aktivitets- og besøkstall i 2020 enn tidligere år. Antall konfirmanter er derimot høyere enn tidligere. Tallene baserer seg på det som hvert år rapporteres inn til Statistisk sentralbyrå.

Aktivitet og deltakelse, fysiske møtepunkt

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Deltakere i gudstjenester	177 565	179 209	176 769	170 145	175 743	53 386
Antall gudstjenester	2 118	2 214	2 196	2 204	2 240	985
Dåpshandlinger	1 131	1 226	915	909	1 060	875
Konfirmerte	1 151	1 162	1 063	1 085	1 046	1 257
Vigsler	221	262	188	181	196	134
Begravelser og bisettelser	965	944	976	934	897	844
Deltakere på konserter, musikkandakter og andre kulturarrangement.	90 181	93 832	103 606	97 665	96 586	31 805
Antall konserter og musikkandakter/	408/144	395/131	397/135	428/108	441/80	494/136
andre kulturarrangement	428/108	441/80	494/136	404/214	439/203	306/100
Antall kor	36	38	39	31	32	30
Kormedlemmer	986	997	1 285	839	821	814
Frivillige	1 852	2 100	2 056	2 352	1 906	1 533

Oppslutningen rundt konfirmasjon er gledelig når vi sammenligner med tall fra tidligere år. I 2020 var det 1257 som konfirmerte seg i kirka, mot 1046 i 2019.

Når det gjelder antall dåpshandlinger, er tallene mer nedslående, selv om den lave dåpsprosenten av fødte i 2020 også må ses i lys av pandemien og manglende mulighet for å planlegge og gjennomføre dåp som ønsket i tråd med familietradisjoner

Aktivitet og deltakelse, digitalt

De strenge restriksjonene som ble innført over hele landet i mars 2020, førte til en massiv omlegging av aktivitetene i kirken. Som følge av begrensede muligheter for kontakt med hverandre og publikum, tok kirkens ansatte og frivillige tidlig i bruk digitale hjelpemidler for å kommunisere med befolkningen. Vi ble kirke på nett. Den gode innsatsen på digital aktivitet i menighetene ble kartlagt i en rapport utført av Rambøll.

Rapporten viser at oppslutningen om gudstjenestene må sies å ha vært god, så det ser ut til at menighetene har fulgt gudstjenestene digitalt når man ikke har kunnet delta fysisk i kirken. Samtidig kan det jo hende at man har nådd ut til personer som uansett ikke ville kommet fysisk til kirkene. I april 2020 ble det strømmet 19 gudstjenester fra menighetene, og hele 21 500 var innom og fulgte disse digitale gudstjenester. Dette gir et snitt på ca 1130 per gudstjeneste, noe som er atskillig høyere enn et besøk på en «vanlig» søndagsgudstjeneste.

og høytider. I 2019 satset Kirkelig fellesråd stort på markedsføring av dåp for å få økt oppmerksomhet. Det er tydelig at dåpskampanjen i 2019 hadde positiv effekt og resulterte i sterke dåpstall dette året sammenlignet med årene før, og det kan også derfor være naturlig at dåpstallene for 2020 ikke er like høye som i 2019 ettersom det ikke ble satset på kampanje dette året.

Verdt å merke seg er at kirkene var helt nedstengt i store deler av april, også under påskehøytiden. Dette kan forklare de svært høye digitale seertallene denne måneden. Sammenligner vi med mai måned, er tallene vesentlig endret. I mai ble det avholdt 78 fysiske gudstjenester med et publikumstall på 5637. I samme måned ble det strømmet 13 gudstjenester med et seertall på 9133. Vi ser her at seertallene på digitale flater går ned i takt med at kirkedørene delvis åpnet opp. Tallmaterialet fra rapporten viser likevel at veldig mange har vært innom og sett digitale sendinger, og at dette trolig er noe å satse videre på.

De mest brukte kanalene har vært Facebook og YouTube i tillegg til menighetenes egne nettsider. Det har vært en blanding av direkte-sendinger og opptak, samt formidling av skriftlig materiale. Bruken av Instagram og Snapchat økte utover høsten og det må nevnes at unge som ønsker å snakke med en voksen nå kan gjøre dette på U-KirkeChat. I løpet av året ser vi at flere menigheter samarbeidet om å lage digitale tilbud.

Medlemsutvikling

De siste årene har antall innbyggere i Trondheim kommune økt med nærmere 3000 hvert år mens medlemsutviklingen i Den norske kirke i Trondheim har vært nedadgående. I 2020 derimot skjedde det en liten økning: i 2019 var 64,8 % av befolkningen medlemmer og i 2020 var dette tallet steget

til 65,5 %. Økningen må antas å ha sammenheng med at Klæbu kommune og Trondheim kommune slo seg sammen i 2020. I forhold til 2011 har vi nå over 2100 færre medlemmer mens befolkningen har økt med 29 000.

Medlemsutvikling i Trondheim

	Innbyggere	Medlemmer	Befolkningsandel som er medlem i DNK	Kommentarer
2011	176 083	136 582	77,6 %	
2012	179 038	136 977	76,5 %	
2013	181 559	133 142	73,3 %	
2014	185 190	133 749	72,2 %	
2015	187 321	131 196	70,0 %	
2016	190 476	129 732	68,1 %	
2017	193 432	129 678	67,0 %	
2018	196 075	129 629	66,1 %	
2019	198 963	129 008	64,8 %	
2020	205 071	134 411	65,5 %	Klæbu er med
Endring 2019-2020	+ 6 108	+ 5 403	+ 0,7 % - poeng	
Endring 2011-2020	+ 28 988	- 2 171	- 12,1 % - poeng	

Kirkeliv

U- kirke Trondheim- et samskapingsprosjekt

U-kirke Trondheim er et satsingsområde i Kirkelig Fellesråd i Trondheim (Kfit) med Nidelven menighet som vertskapsmenighet. Prosjektet baseres på ungdomsmedvirkning og at ungdommene skal være med på å bestemme de aktivitetene som utarbeides i samskapningen.

Katri Sundvall-Falck.

Foto: Privat

U-kirke Trondheim er et samskapingsprosjekt mellom Kfit og Trondheim kommune. NTNU er med som en følgesansvarlig og samarbeidspartner. Våren 2020 ble det ansatt en prosjektleder for to år som finansieres av Kfit. Prosjektlederen er Katri Sundvall-Falck (bildet) som har fått mandat fra menighetsrådet i Nidelven til å

lede prosjektet. Det ble også opprettet en prosjektgruppe som jobber med mandat fra menighetsrådet

i Nidelven menighet, Kfit og Trondheim kommune, og de har ansvar for videre utvikling av U-kirke prosjektet.

Arbeidet med U-kirke Trondheim startet allerede sommeren 2019 i samtaler med kommunaldirektøren for oppvekst, om hvordan kirka i Trondheim, sammen med kommunen, kunne få til et samskapingsprosjekt.

Prosjektet baseres også på en nettverksbygging og samarbeid med andre lokale aktører i Trondheim. I 2020 har det blitt opprettet kontakt med Politi, uteseksjonen, SLT, Redd Barna, Mot, Kirkens Bymisjon, OBU, Kirkelig dialogsenter, mediabyprosjektet, Stein Saks Papir-prosjektet, Ungdommenes bystyre, flere skoler i Trondheim, Kultur og helse og oppvekst, RBKU Midt-Norge (Regional kunnskap senter for barn og unge), KFUK-KFUM, Blå Kors, Kirkens SOS, og Utleira idrettslag. Nettverksbygging fortsetter i år 2021.

U-kirkeprosjektet har vært i oppstartsfasen i år 2020, men det har blitt startet to forprosjekter. Disse forprosjektene er U-kirkeChat og Frokost-kafé.

U-kirkeChat

Kirkelig fellesråd i Trondheim eier en Snapchat og Instagram-konto med navnet *U-KirkeChat*, som er knyttet til U-kirka i Trondheim. Kontoen bemannes av medarbeidere i kirka. Disse er kurset til å kunne chatte med ungdommer, og har taushetsplikt.

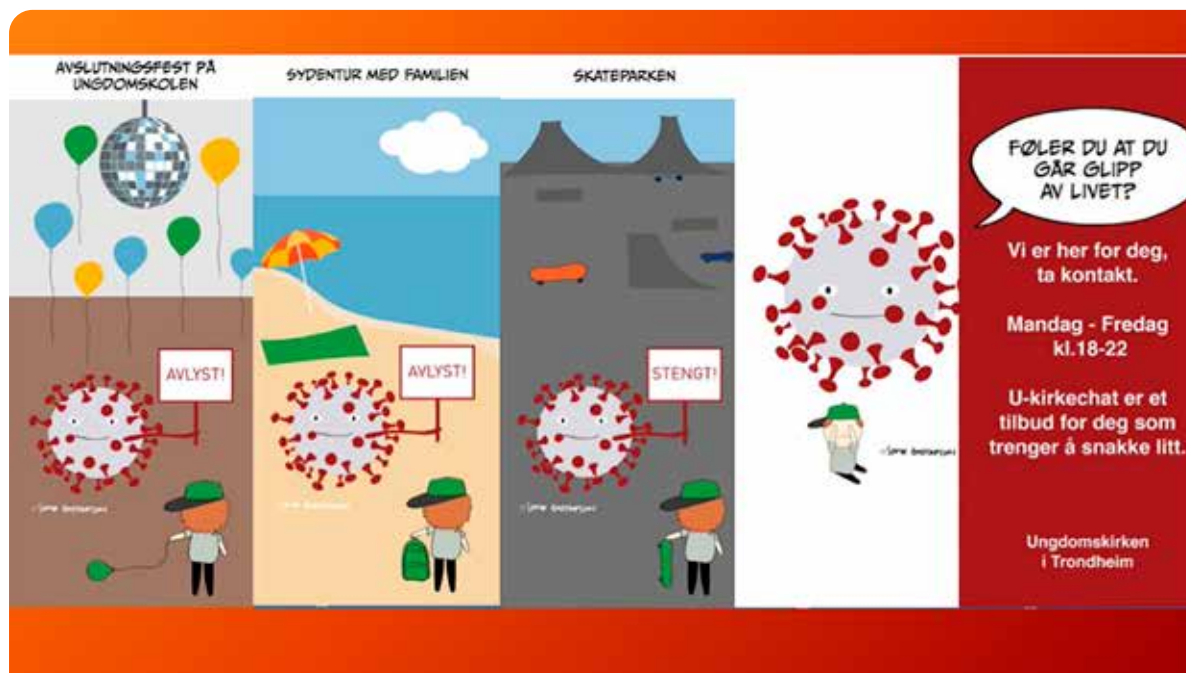
U-kirkeChat er en tjeneste rettet mot ungdommer i alderen 13 til 20 år. U-kirkeChat bruker SnapChat og Instagram og kan nås for ungdommene mellom 18.00-22.00 på hverdager.

Økt behov for samtaletilbud

U-kirkeChat ble åpnet i mai 2020 på grunn av et forsterket behov for samtale tjenester i koronatiden. Det er også opprettet et telefonnummer knyttet til U-kirke-chatten for å kunne ha telefonsamtaler med dem som ønsker det.

Det finnes to typer av vakter knyttet til tilbudet.

Vi har hver kveld en som jobber som chat-vakt og chatter med ungdommer i sosiale medier, og i tillegg har vi en med-vakt som har ansvar for veiledning og debrief for chat-vakten. Medvakten har mulighet til å ta eventuelle telefonsamtaler og oppfølging av enkelte ungdommer.

I 2020 har til sammen 16 kirkelige medarbeidere, både fra KfT og Nidaros bispedømme, jobbet i

U-kirkeChat. Kirkens SOS har vært med og kurset våre chat- og medvakter. I 2020 har det vært 63 samtaler med ungdommer som har kontaktet oss i U-kirkeChatten. De yngste som har tatt kontakt har vært rundt 10 år og de eldste over 30 år. Gjennomsnittlig er det ungdommer i alderen 11 til 16 år som kontakter oss i chatten. Vi må fremdeles jobbe videre for å kommunisere chat-tilbudet ut til ungdommer i Trondheim.

Frokost-kafé

Frokost-kafé er et tilbud som ble opprettet i samarbeid med kulturenheten i september 2020. Tiltaket ble først startet som et prøveprosjekt ved Sunnland ungdomsskole hver torsdag fra 7.30–8.30. Frokost-kafé er en åpen, inkluderende og felleskapsbyggende møteplass for 8.-trinns elever før skoledagen startet. Der serveres det gratis og sunn frokost, og det er mulighet for å snakke med trygge voksne.

Prosjektet ble fort en suksess. Det har gjennomsnittlig vært på plass cirka 50% av skolens 8. trinn elever hver gang, og skolen har vært meget fornøyd med tilbudet. Frokost-kafé-tilbudet har vekt stor interesse hos andre skoler, kommunen og i kirken, og det var tidlig et ønske om å starte opp flere steder. I desember 2020 ble det søkt midler fra Buffdir for å

åpne frokost-kafé ved flere skoler i Trondheim. Det ble også gjort forarbeid for å begynne frokost-kafé ved ungdomskolene Huseby, Klæbu, Rosten, Markaplass, Uglå og Åsheim i år 2021.

Høsten 2020 ble det opprettet en forskningsgruppe knyttet til U-kirkeprosjektet. Gunhild Marie Roald fra NTNU ble lederen av denne gruppen. Gruppen skal planlegge og gjennomføre en undersøkelse knyttet til frokost-kafé og U-kirkeprosjektet for å finne svar på hva ungdommer i Trondheim ønsker at U-kirkeprosjektet kan bidra med for å bedre deres hverdag. Det skal også forskes på effekt og betydning av frokost-kafé.

«Ung på Sørsia»

I desember 2020 ble det ansatt en prosjektleder i Heimdal sone som skal jobbe under U-kirkeprosjektet. Vedkommende skal jobbe videre med oppsøkende virksomhet i Heimdal sone. Prosjektet kalles «Ung på Sørsida».

Vi anser dette som et viktig bidrag til ungdoms-satsingen i Trondheim, og prosjektleder for «Ung på Sørsia» vil ha en annen profil i sitt arbeid enn det som allerede er etablert innenfor U-kirka. Prosjektleder startet sitt arbeid 1. januar 2021.

Konfirmant 2020

Konfirmantåret 2020 ble et annerledes år, med opturer og nedturer. Konfirmasjoner ble utsatt til høsten, og flere samlinger ble avlyst.

Det ble en konfirmasjonstid preget av utsettelse og venting, men en stor glede når vi kunne gjennomføre konfirmasjoner i august og september. De ble holdt med en kortere, men høytidelig seremoni, med god avstand mellom kohortene. Dette var konfirmanter og familiene veldig fornøyde med og det var godt å

endelig bli konfirmert kunne flere fortelle. Neste års kull startet litt senere, men fikk flere flotte uker, før vi dessverre måtte stenge ned igjen. Julegudstjenesten ble digital, det samme ble enkelte samlinger. Overnattingshelger ble til bo-hjemme-leir, vi møttes i mindre grupper, men igjen med stort fokus på smittevern, i tillegg til alle temaene vi var igjennom. Året ble ikke slik som vi håpet, men det var klart at når vi kunne samles så var det ekstra godt å få lov til å være sammen.

Kirka – en viktig arena for frivillighet

For å bevare en levende folkekirke med stor oppslutning og aktivitet, er det viktig å opprettholde og styrke det frivillige engasjementet i menighetene

våre. Frivillighet bidrar til fellesskap og tilhørighet, og har betydning for enkeltmennesket, for kirka som helhet og for samfunnet. I kirka er det rikelig med

Konfirmanter i Den norske kirke. Foto: Von/Kirkerådet

muligheter for å tilhøre et fellesskap og bruke av sin tid til frivillig innsats. Det er dermed mange gode grunner for å legge til rette for at flere skal få ta del i dette.

Kirkelig Fellesråds Mål- og strategiplan 2018–2021, har som et av flere mål å styrke det frivillige engasjementet i menighetene.

KFIT-AU vedtok den 27. mai i 2020 å innlede en prosess med menighetene om utvikling av en hand-

lingsplan for frivillighet som vil danne grunnlaget for en felles frivillighetspolitikk for menighetene og fellesrådet i Trondheim. Hensikten med en slik prosess er å etablere eierskap, engasjement og motivasjon i den enkelte menighet, komme fram til verdier og kjennetegn på en god frivillighetskultur, ideutveksling og praksisforbedring, og få menighetenes erfaringer og behov med i en felles handlingsplan for frivillighet. Dette arbeidet vil føre fram til det nasjonale frivillighetens år i 2022.

Helene (20) er frivillig i Nidarosdomen

Før Helene Arnoldussen ble frivillig i Nidarosdomen, grudde hun seg til å si noe høyt foran klassen. Nå gjør det henne ingenting. 17. mai 2020 leste hun for «hele Norge».

I fem år har hun vært frivillig i Nidarosdomen, med ulike oppgaver under gudstjenestene. I 2020 var hun russ. 17. mai var hun – kledd i russedressen – medliturg under festgudstjenesten sendt på NRK

TV. Da Helene skulle konfirmere seg, valgte hun Nidarosdomen. I løpet av konfirmasjonstiden skulle alle hjelpe til i to gudstjenester.

– På en av gudstjenestene, spurte presten om jeg ville bære korset. Å få gå først i prosesjonen frem mot alteret var så gøy. Dette hadde jeg lyst til å fortsette med, smiler Helene.

Slik ble det. Hun ble frivillig i Nidarosdomen.

– Jeg har bare lyst til å hjelpe til, gjøre noe fint for andre, sier Helene Arnoldussen. Foto: Karina Lein

– Mer verdt enn penger

Flere jevnaldrende synes det er rart at hun vil være frivillig i kirken uten å få penger for det.

– At jeg nå for eksempel tør å snakke foran mange mennesker, er mer verdt enn penger. Det var ikke fordi jeg er «spesielt» kristen at jeg ble frivillig. Det var folkene her som gjorde at jeg ønsket å fortsette å komme hit, forteller Helene.

Som frivillig deler hun ut nattverd. For Helene er dette gudstjenestenes høydepunkt.

– Da får jeg kontakt med folk. Øyeblikket da jeg møter blikkene deres er sterkt. Noen øyne utstråler glede, andre tristhet. Jeg legger vekt på å smile til alle, forteller hun.

Kirka på utdanningsmessa

Begge arbeidsgiverlinjene stilte sammen opp da Den norske kirke i Trondheim hadde stand under utdanningsmessa i Trondheim spektrum 30.–31. januar.

20-åringen opplever at hun har forandret seg litt med tanke på å være sammen med andre mennesker.

– Her i kirka opplever jeg at ingen er mer verdt enn andre. Derfor prøver også jeg å behandle alle på lik måte, sier hun.

Noen ganger oppsøker hun Nidarosdomen også utenom de dagene hun har oppgaver å gjøre her.

– Hvis jeg på en dårlig dag trenger en pause, er det godt å komme hit for en liten stund. Med det samme jeg kommer inn her, forsvinner alle mine problemer. Jeg går gjerne opp i tårnet og kikker ut over byen. Når jeg går ut, kjenner jeg meg sterkere, smiler hun.

Formålet med Den norske kirkes stand på utdanningsmessa er å øke fremtidig rekruttering ved å snakke med ungdommer om karrieremuligheter i

Her er noen av de som stilte på stand under utdanningsmessa. Foran f.v: Sissel Håve Smørvik (diakon), Arne Mårnes (byggforvaltning), Marte Solbakken Leberg (prest, Byåsen menighet), Lena Rebekka Risnes (studentprest, NTNU), Aud Kristin S. Aasen (rådgiver Nidaros bispedømme). Bak f.v. Unni Pedersen (anleggsgartner, gravplassforvaltning), Sveinung Enstad (prest, Byneset og Leinstrand menighet) og Jan Schrøder (daglig leder i Nidaros domkirke og Vår Frue menighet). Foto: Aud Kristin Saltvik Aasen.

Den norske kirke og hvilken utdanning som kreves. De som stilte på standen gjorde en glimrende jobb med å synliggjøre og fremsnakke kirka som arbeidsplass, og sette kirka i et positivt lys for et ungt publikum.

Flere tusen elever fra ungdomsskole og videregående skole og studenter besøker utdanningsmessa hvert år for å få tips og innsyn i karrierevalg. 2020 var første gang ansatte fra både Kirkelig fellesråd og Bispedømmerådet stilte opp sammen på en felles stand i Trondheim spektrum. Vi stilte med folk fra undervisning, diakoni, bygg og kirkegård, i tillegg til prester. Og gledelig er det at de som deltok på standen kom med svært positive tilbakemeldinger, både når det gjelder samarbeid mellom arbeids-

giverlinjene, og ikke minst i sine møter med ungdommen.

– Vi må bli flinkere til å selge oss som arbeidsplass, og da er det viktig at vi kommer oss ut og møter folk, sier drift- og vedlikeholdstekniker for bygg, Arne Mårnes.

Han forteller om positive møter med både ungdom og studenter.

– Det var mange som var veldig nysgjerrige på hva vi hadde å tilby, og det var flere som var under utdanning til eksempelvis gartner, som vi forhåpentligvis kan bruke i fremtiden, sier Mårnes.

Digital kirke på Olavsfest

Olavsfest ble en annerledes festival i 2020, men har høstet mye honnør for den gjennomførte digitale satsingen, som ble en stor suksess med et stort nasjonalt publikum.

Kirkelig fellesråd, Nidaros bispedømmeråd og Kirkerådet arrangerte for andre gang daglige programposter.

Forberedelsene ble gjort i en krevende tid der Covid19 brått krevde store endringer. Lokasjon ble lagt til Kirkehagen ved Waisenhuset, der alle samtaleprogrammene ble strømmet, men med mulighet for et begrenset publikum ivaretatt med godt smittevern.

Rom for refleksjon

På grunn av endringene dette året, ble arrange-

Noen av bidragsyterne under «Rom for refleksjon». Fra venstre: Samfunnsdebattant Leon Bafondoko, domprost Ragnhild Jepsen, artist Anita Skorgan og preses Olav Fykse Tveit. Foto: Pressebilde

mentene kirken hadde ansvar for nedskalert til det daglige samtaleprogrammet «Rom for refleksjon» og gudstjenester.

«Rom for refleksjon» er samtaler i regi av Den norske kirke, mellom mennesker som i tillit møter hverandre for å utforske, lære, utfordre og dele.

Det ble et mindre arrangement som krevde et mindre frivillig apparat enn tidligere år, blant annet fordi kafedriften menighetsrådene i NDVF, Ilen, Lade og Bakklandet og Lademoen har stått for i

den luftige grønne oasen Kirkehagen er, ikke kunne driftes dette året.

Kirka på Olavsfest gjennomførte seks «Rom for refleksjon», der hver enkelt samtale videreførte temaene fra Vestfrontmøtet og fortsatte der samtalen sluttet. Samtaler rammet inn med musikalske innslag, herunder «Vår iboende verdighet» med artist Anita Skorgan og professor fra VID, Inger Marie Lid, og hvor domprost Ragnhild Jepsen ledet samtalen.

Matteo (4. mnd.) og mor Julie spilte rollen som henholdsvis Jesus-barn og Maria under Juleevangeliet.

Foto: Byåsen menighet

Skolegudstjeneste ute i det fri

Da koronaen gjorde det vanskelig å arrangere skolegudstjeneste i kirkene, trakk Byåsen menighet gudstjenesten for skoleelevene ut i guds frie natur.

I samarbeid med Hallset og Byåsen skole, samlet elevene seg utendørs etter kohorter, godt adskilt fra hverandre under gudstjenestene.

Utenfor kirka ble det rigget scene og lydanlegg, og med et stort juletre, kirkeklokker, lystenning og sang, ble det en stemningsfull adventsopplevelse.

Juleevangeliet ble fortalt med barn fra skolene som hyrder og engler. Og da Matteo på 4 måneder og mor Julie, kom fram på scenen som Jesus-barn og Maria, var det mange som sperret opp øynene!

Menigheten retter en stor takk til dyktige og varme ansatte ved skolene, for et godt samarbeid i en annerledes tid. Og ikke minst – takk for den viktige jobben dere gjør for barn og ungdom på Byåsen hver dag!

En juleforestilling om vennskap

Barnehager fra alle deler av Nidelven sokn møtte i adventstida «Måsen og sangfuglen», en juleforestilling om vennskap og den aller første jula.

I forestillingen ble barna kjent med sangfuglen og måsen. Førstnevnte hadde en spennende fortelling å dele med den intetanende måsen, nyheten om det lille barnet som ble født i en stall. Virkemidlene var både dialog og sang, og ut fra reaksjonene likte barna det de fikk være med på.

Kateket Elisabeth Lund var måsen og menighetspedagog og Grete Winther Westrum sangfuglen. Sistnevnte har også skrevet stykket sammen med Sissel Trøan. Regien var ved Martine P. Moore.

I en tid med betydelige restriksjoner på hvilke aktiviteter som kunne gjennomføres i kirkene våre, ønsket Nidelven menighetsråd før jul å prioritere barn og unge. Det ble derfor gjennomført 23 forestillinger av «Måsen og sangfuglen» i adventstida.

Elisabeth Lund og Grete Winther Westrum gledet mange barn med forestillingen «Måsen og sangfuglen».

Foto: Wanja Louisa Nilsen

Digital adventskalender med lokale aktører

Da Ilen menighet ikke kunne invitere publikum til den tradisjonelle «Vi synger julen inn», tenkte de raskt alternativt. Resultat? En stor digital adventskalender. Hele 35 små filmer ble laget til prosjektet «Adventskalender i Ila 2020».

Utrolig mye velvilje ble utvist av musikere og kunstnere i menigheten – både i frivillig innsats og deling

av andre opptak. Bredden i innslagene viser at julens musikk faller lett i smak, og man fant en fin balanse mellom ulike sjangrer. Både dans, fortellinger, lesninger og ulike vokale og instrumentale verker ble fremført.

– Vi kan trygt si at dette tiltaket var det mest omfattende adventskalender-prosjektet som vi kjenner til, og det var et betydelig løft for vårt

Ilen barnekor var blant de som bidro til den digitale adventskalenderen i Ilen. Foto: Ilen menighet

lokale samfunn, sier kantor David Scott Hamnes – en av mange i menigheten som bidro sterkt i arbeidet med den digitale adventskalenderen.

Både små og store lokale aktører var i sving i tillegg til profilerte kulturpersonligheter.

Kirkelig dialogsentre

Kirkelig fellesråd er sammen med Nidaros bispedømmeråd og Areopagos stiftere av Kirkelig dialogsentre Trondheim, og er representert i styret. Dialogsenteret har som formål å skape møteplasser, aktiviteter og prosesser for dialog og samhandling mellom tros- og livssynssamfunn i Trondheim.

Med visjonen «Trondheim- en livssynsåpen by der religiøst mangfold blir verdsatt og synliggjort skal dialogsenteret bidra til å utvikle en folkelig forankret tros- og livssynsdialog, og arbeide for å forsterke dialogen mellom kirke og samfunn. Samtidig er

dialogsenteret et ressurs- og kompetansesenter innen tros- og livssynsfeltet i Trondheim preget av kunnskap og konstruktiv religionskritikk, først og fremst innen Den norske kirkes menigheter og virksomhetsområder.

Til grunn for aktivitetene legges sentrale fellesverdier som respekt, åpenhet og fellesskap på tvers av religion og livssyn, slik disse verdiene er forankret i Den norske kirkes tro og bekjennelse.

Vennskapelig møte med muslimer

Onsdag 18. november inviterte Kirkelig fellesråd til et vennskapelig møte med representanter fra muslimene som stilte seg utenfor Nidarosdomen på allehelgensdag for å vise medfølelse, støtte og solidaritet, som en motreaksjon til terroren i Frankrike.

Kirkelig fellesråd ønsket å takke for støtten, og tok initiativ til et møte med flere fra det muslimske samfunnet. Det ble et vennlig møte over en kopp kaffe og et kakestykke, der folk åpenhertig fortalte om drømmer og utvekslet ideer. Flere av historiene som ble fortalt fra våre nye landsmenn gjorde et sterkt inntrykk, men det var også historier som fikk frem latteren rundt kaffebordene.

Domprost Ragnhild Jepsen takket for støtten fra muslimene.

– Dere ga oss frihet, trygghet og vennlighet.

Det må være det fineste man kan gi som menneske, sa Jepsen.

Leder for Det muslimske samfunnet i Trondheim, Ismail Cuneyt Guzey, satte stor pris på invitasjonen, og ønsket flere møter for å knytte sterkere bånd.

– Vi ønsker mer kontakt fremover. Ikke bare for å snakke religion, men for å møtes og prate sammen. Gjøre ting sammen som like mennesker, sa Guzey.

Markeringen utenfor Nidarosdomen har gitt inspirasjon til lignende markeringer flere steder i landet. Alle som var tilstede kom til enighet om at dette er starten på et spennende og nødvendig samarbeid på tvers av tro og religion. Kirkelig fellesråd og Kirkelig dialogsenter vil være en aktiv medspiller på veien videre. Og vi ser frem til mange år med samarbeid.

Rundt kaffebordene i lokalet til Kirkens bymisjon ble det delt både gode og vonde historier over en kopp kaffe og et kakestykke. Foto: Yngvil Bjellaanes

Gravplassforvaltningen

2020 har vært et meget spesielt år. Hovedfokus har vært å drifte gravplassene på en forsvarlig måte, og på den måten unngå Covid-19 smitte. For å ivareta de gjeldende smittevernregler, har de ansatte strukket seg langt i å dele seg opp i kohorter og forskyve arbeidsdagen.

Mye av drift har i 2020 vært rettet mot utvikling, miljø og bevaring. Utvikling omfatter forskningsprosjekter for å sikre mere faktabasert kunnskap rundt omdanning av kistegraver.

Miljøfokus gikk på reduksjonen av CO₂-utslipp ved gradvis innføring av nye kjøretøyer med elektrisk drift, og verktøy som skiftes ut til elektrisk – som støyer mindre og gir mindre vibrasjon for brukerne. Utviklingen med nedgang av CO₂-utslipp på krematoriet forsetter. Vi fikk utarbeidet en verneplan for gravplassene i Trondheim som ble vedtatt i fellestrådets møte høsten 2020.

Vi jobber også med en del forbedringer med tanke på universell utforming på de gamle gravplassene

Verneplan for gravplassene i Trondheim

Verneplan for gravplassene i Trondheim ble vedtatt av fellestrådet høsten 2020. Trondheim har et stort mangfold på gravplassene, og det er store variasjoner både når det kommer til gravminner, landskapsarkitektur, vegetasjon og alder.

Verneplanen sikrer viktige verdier på gravplassene, samtidig som den tilrettelegger for ny bruk og gjør arbeidet enklere for gravplassforvaltningen. Blant

Familiegrav i nyklassisistisk stil på Lademoen gravplass. Foto Stefan Kaliski

Ordfører Rita Ottervik takket på vegne av kommunen for den nye, flotte gravlunden på Charlottenlund. Her overrekkes nestleder i Kirkelig fellesråd, Ivar Selmer-Olsen, en blomsterbukett. Foto: Kjetil Aa

annet er en verneplan med på å gjøre framtidig planlegging og budsjettering enklere. Verneplanen som er vedtatt viser en oversikt over gravplassens verneverdier og bestemmelser, som sikrer at disse ivaretas for ettertiden.

Det ble under prosessen med verneplanen opprettet en arbeidsgruppe med allsidig kompetanse. Vi ønsker å rette en stor takk til kulturminneforvaltningsstudentene Karen Elkjær og Stefan Kaliski for deres arbeid med til verneplanen.

Ordføreren åpnet Charlottenlund gravlund

Fredag 13. juni var det endelig duket for åpning av Charlottenlund gravlund. Tilstede var både ordfører, anleggsarbeidere og representanter fra Kirkelig fellesråd.

Den nye gravlunden på Charlottenlund er bygget i et åpent åkerlandskap bestående av åkerholmer med nydelig utsikt over gjorden. Åkerholmene er bevart, og elementer fra åkerlandskap og åkerholmer er tatt inn i designen av anlegget.

Prosjektleder Torhild Hovdenak guidet de fremmøtte på en runde gjennom den nye gravlunden, og flere ble mektig imponert over hvordan den nye gravlunden nå fremstår.

– Denne nye gravlunden på Charlottenlund er et praktfullt syn, og gjør meg stolt på vegne av Trondheim by. Jeg er mektig imponert over det alle involverte har fått til her oppe på Charlottenlund, sa ordfører Rita Ottervik som også fikk æren av å klippe den røde snoren og erklære Charlottenlund gravlund for offisielt åpnet.

Nestleder i Kirkelig fellesråd, Ivar Selmer-Olsen takket i sin tale alle de som har stått på i arbeidet med den nye gravlunden.

– Kirkelig fellesråd er takknemlige for et nært og konstruktivt samarbeid med mange aktører, først og fremst Trondheim kommune. Vi er takknem-

Prosjektleder Torhild Hovdenak guidet de fremmøtte på en runde gjennom den nye gravlunden. Foto: Kjetil Aa

lige for de flotte bidragene fra White arkitekter og landskapsgruppen Öresund AB. Og vi er stolte av den kompetente jobben som Torhild Hovdenak, Trygve Jensen og Kristian Svoldal fra kirkevergens stab i Kirkelig Fellesråd i Trondheim har gjort. Og jeg burde helt sikkert nevnt mange flere som har deltatt i utbyggingen, sa Selmer Olsen.

Byr på noe helt nytt

Charlottenlund gravlund byr på noe vi aldri tidligere har sett i Trondheim. Gravlunden har festede graver med gravminner hvor familiene som velger

grav monterer navneskilt. Åkerholmen er bevart med sitt naturlige preg, hvor arealet er utnyttet til minnelunder. I skogholtene, som er plantet for å skjerme mot vinden, vil arealet med tiden bli utnyttet til urnegraver.

Lerkehekkene som er plantet for å dele inn rommene mellom gravfelt er et nytt element som gir et fantastisk fargespill. Gravlunden er innrammet med en svær gabionmur. Og etter overtagelsen har våre arborister og anleggsgartnere gjort en meget god jobb i et krevende grøntanlegg.

Kremasjonsandel og minnelunder

Kremasjonsandelen i Trondheim har en liten nedgang fra rekordåret 2019, men med 69,7% ligger vi på ca. 70% som var barrieren vi passerte i 2019.

Arbeidet med å legge til rette for urnenedsetting i minnelunder fortsetter å være et viktig fokusområde, og det er flere minnelunder som er under prosjektering. Det fokuseres på å legge til rette for

at minnelundene skal appellere til befolkningen, og at andelen urner som nedsettes i minnelunder skal fortsette å øke.

Endringer i lovverket har åpnet for at det nå også tillates å sette urner i kolumbarium. Dette er en utvikling som KfIT ønsker å være med på å følge, og det er igangsatt utredning av hvilke muligheter dette

gir. Et første utkast av et kolumbarium er under arbeide og det forventes at dette vil bli et vanlig syn på Trondheims gravlunder i årene fremover.

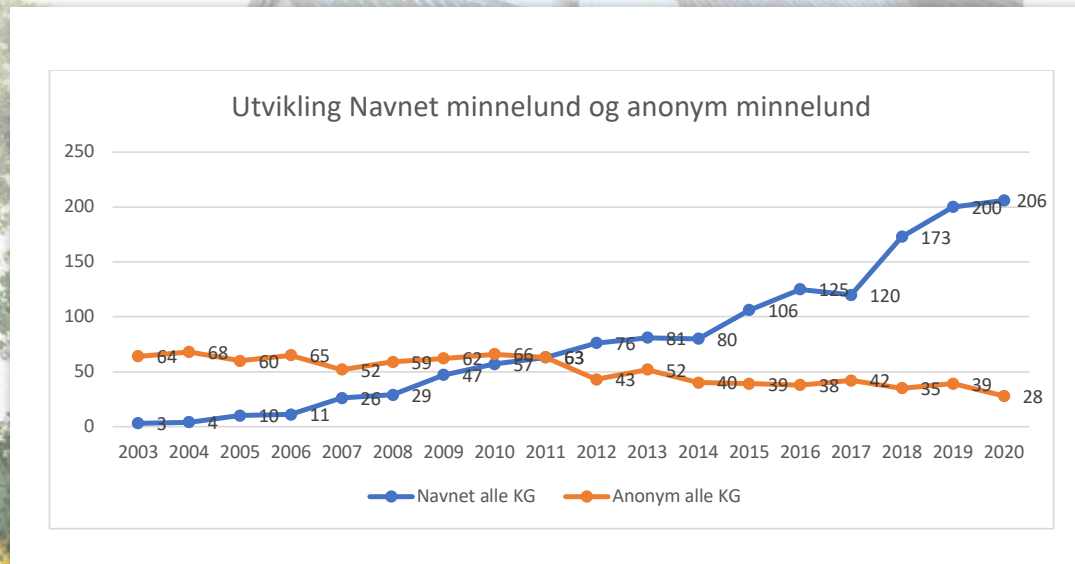
Minnelunder er svært ettertraktet, og mindre oppgraderinger/utvidelser er gjennomført. Det er svært sannsynlig at minnelundene har bidratt til den økte kremasjonsprosenten vi har hatt i Trondheim de siste årene.

Bruken av navnet minnelund for 2020 viser en svak økning fra 2019, og andelen som velger navnet minnelund er nesten oppe i 26% av dem som velger urner. Det at vi omtaler og presenterer minnelundene på en god måte, og stadig foretar

utbedringer, gjør at gravleggingsformen fenger familiene i større grad. Tilbakemeldingen vi får fra familier er **meget god**.

Vi får også en del tilbakemelding på at folk velger urnenedsettelse som et bidrag for å avhjelpe arealsituasjonen, og at det passer flere og flere familier. Vi ser at plassering og utforming av minnelundene ser vi har stor betydning for valget. Valg av anonym minnelund ser vi har en stadig nedadgående trend.

Tabellen under viser utvikling i bruk av minnelunder siden 2003.

Nøkkeltall – Gravplassforvaltningen i Trondheim	2019	2020
Døde i Trondheim registrert i KfiT	1 166	1 144
Herav kistenedsettelse	340	347
Herav urnenedsettelse (inkl. minnelund)	826	797
Kremasjonsandelen av døde i Trondheim	70,8%	69,7%
Utførte kremasjoner på Moholt krematorium	1 272	1 364
Urnedsettelse i minnelund (Totalt inkl. i anonym minnelund)	230 / 39	230 / 39
Askespredning	39	27
Herav kremasjon av ikke bosatte i Trondheim	446	646

Bygg og Eiendom

Bygg og Eiendom (BE) skal bl.a. forvalte, drifte, vedlikeholde og utvikle videre alle kirker, kapeller og driftsgårder som KfiT administrerer. Dette er et arbeid som krever mange små og store saker og tiltak, fra større reparasjoner og tilrettelegginger til standard renhold og mindre utbedringer, og en del mer omfattende rehabiliteringer, ombygginger og utvidelser.

Ansvarsområdet omfatter også utvidelser, nybygg og rehabiliteringer av gravplasser, minnelunder og driftsgårder.

Forvaltning

Årlig behandles flere reguleringsplaner og tiltak hvor vi må uttale oss, bl.a. i forbindelse med våre egne anlegg, som utvidelse av Bratsberg kirkegård, Charlottenlund gravlund, Charlottenlund nye kirke og ny kirkegård på Kattem, samt en god del uttalelser i forbindelse med utbyggere og kommunale tiltak.

Drift / vedlikehold

Vi har de senere år hatt økende fokus på brannsyn og brannsikkerhet for våre bygg, spesielt kirkebyggene i Trondheim. I godt samarbeid med brann- og redningstjenesten ble det planlagt brannsyn over to år slik at halvparten ble utført i 2019 og resten skal utføres i 2020.

Avdelingen gjennomfører løpende et systematisk tilsyn og egenkontroll av alle bygg. På blant annet denne basis, gjennomførte tilstandsanalyser og innrapporteringer fra menighetene blir tiltak prioritert.

Det er lagt ned en betydelig innsats i tilrettelegging for best mulig åpningstilbud og drift i denne Covid-situasjonen.

Det har blitt videreført oppgradering av alarm-systemer (innbrudd, brannalarm) og lynvernanlegg ved flere av byggene. Vi har nå et nytt system som har full støtte på 4G mobilnettet. På alle alarm-sendere. Alle serviceavtalene er gjennomgått for oppfølging og utførende istandsetting, dette gjelder

service på heiser, porter, kjøleanlegg, befukter til orgel, sentral driftskontroll, ringeanlegg, styringsanlegg for kirkeklokkene, låser og beslag, nøkkel-systemer, ventilasjon varmeanlegg og varmepumper, og i tillegg er det skiftet noen kjøleanlegg.

Oppgradering og reparasjoner av lydanlegg er noe som har fokus hele året og stadig må kompletteres. Det er gjennomført flere enøkrelaterte tiltak, som bl.a. etterisolering og oppgradering av varmeanlegg.

Det har blitt gjennomført ekstra renholdstiltak og rydding på loft og kjellere i en del av kirkene. Reparasjoner, maling, endringer og tilpassinger i kirkebyggene blir gjort hele året, bl.a. også med tanke på universell utforming.

Med de budsjettmidler vi har hatt tilgjengelig, samt kontinuerlig oppfølging av drift, vedlikehold og rehabilitering, har vi klart å opprettholde en god kontinuitet og verdisikring av bygningsmassen. Vi vil fortsette det målrettede arbeidet med å ivareta den positive utviklingen og komme på en bedre tilstandsgrad.

Investering

Flere større og mindre tiltak ble gjennomført.

Lademoen kirkegård

Kirkegården har i 2020 utvidet driftsgården med 1 carport og 3 garasjer. Behovet kom av økt beman-

ning, nye oppgaver med vedlikehold av Lade kirkegård og behov for å lagre utstyr og maskiner under tak. I forbindelse med nytt driftsbygg er det også etablert publikumstolett som besøkende på kirkegården kan benytte.

Havstein kirkegård

Havstein kirkegård har i 2020 utvidet driftsgården med 3 carporter og 2 varmgarasjer. I tillegg er det i forlengelsen av driftsbygget etablert nytt garderobe-anlegg for sommervikarer. Sommervikarer har tidligere holdt til i det gamle kapellet, som er i svært dårlig forfatning og vedtatt revet. Utvidelsen gir mulighet for å ta bedre vare på utstyret og gjør det lettere å holde orden. Dette er positivt for arbeidsmiljøet.

Ny kirke på Charlottenlund

Prosessen med bygging av ny kirke på Charlottenlund går framover. Reguleringsplan-arbeid for Yrkesskoleveien 18, tidligere blitt omtalt som «Stokkbekken», er godt i gang. Planområdet er totalt på ca. 37,5 DAA. Reguleringen skal legge til rette for etablering av boliger med tilhørende infrastruktur og utearealer samt etablering av barnehage, sykehjem (HVS) og kirkebygg. Trondheim kommune har, som ansvarlig for reguleringsplanen, tildelt Asplan Viak oppdraget med utarbeidelse av mulighetsstudie og reguleringsplan. Mulighetsstudiet er lagt til grunn for videre utarbeidning av reguleringsplan. Fellesrådet har opprettet et planutvalg bestående av medlemmer i stab, menighet og Bygg og Eiendom. Planutvalget har vært involvert i reguleringsarbeidet og deltatt i møter med Asplan Viak. Framdriften i reguleringsarbeidet er noe forsinket, men det er håp om at plansaken kan gå til førstegangsbehandling hos kommunen i løpet av høsten 2021. For det videre arbeidet vil miljø og miljøløsninger være et viktig stikkord.

Etablering av Nidelven menighet

Nidelven menighet er etablert ved å slå sammen 3 menigheter. I den forbindelse ble det besluttet å samle all bemanning i Hoeggen kirkes kontoravdeling. Dette krever ombygging og tilrettelegging i henhold til gjeldende krav for bygging og arbeids-

miljø. Samtidig tas en del rehabiliteringstiltak som må utføres uavhengig av dette. Disse arbeidene har vært i plan og prosjekteringsfase i 2020.

Sverresborg kirkesenter

Høsten 2020 ble det bestemt at Kirkelig fellesråd overtar drift- og forvaltningsansvaret for Sverresborg kirkesenter. Dette vil avlaste frivillighetsarbeidet på Sverresborg.

Innledende arbeider i forbindelse med prosjekt varmeløsning for Lademoen kirke er gjennomført i 2020, for videreføring i 2021.

Utnyttelse av arealer, gjenbruk av kistegraver

Det arbeides kontinuerlig med utnyttelse av alle arealer, som er avsatt til graver i kommunen. Problemene med nedbrytning i plast og leiregraver medfører at arealer som skulle benyttes til gjenbruksgraver, ikke blir tilgjengelige. I år er det gjennomført kalking av 200 plast og leiregraver for å frigjøre disse kistegravene til fremtidig gjenbruk. Arbeidene med kalking av kistegraver vil pågå også i årene som kommer.

I samarbeid med Sintef er det gjennomført prosjekt, som har til hensikt å bedre forståelsen for hvilke faktorer som har størst betydning for nedbrytning av kistegraver. Det er funnet resultater som vil være med på å styrke arbeidene med prosjektering av nye gravlunder, for å sikre god nedbrytning i kistefelt i mange år fremover. Utvikling av gamle kistefelt på eksisterende gravlunder, er også et viktig område å jobbe med fremover, hvor økt forståelse av prosessene i grunnen gir bedre muligheter til å kunne utnytte alle arealer. Prosjektet har gitt verdifulle resultater som vil påvirke utviklingen av nye og eksisterende gravplasser i Trondheim.

KfIT deltar også i et landsdekkende prosjekt som ledes av KA, hvor temaet er god kistegravjord. Undersøkelser, innsamling og bearbeidelse av resultater utføres av NMBU i Ås, og det forventes ferdig i løpet av 2021.

Luftig felling av trær fra lift. Foto: Yngvil Bjellaanes

Arboristene Kjartan Strømme, Ellen Haugland, Andreas Borgen og Martinus Slangen var både høyt og lavt under trefelling i domkirkegården. Foto: Yngvil Bjellaanes

Rehabilitering av Domkirkegården

Gjennom flere år har rehabilitering av Domkirkegården vært i fokus. Det har vært utfordringer med hvordan rehabilitering av forskjellige konstruksjoner skal kunne gjennomføres, og samtidig sikre at historiske verdier på fredet grunn ikke skal gå tapt.

Gjennom samarbeid med Riksantikvaren er det utviklet metoder og rutiner for hvordan rehabiliteringen kan gjennomføres. Det er derfor forventet at jobben kan fortsette i årene fremover og at Domkirkegården vil fremstå stadig mer velholdt, samtidig som historiske verdier og objekter i større grad vil være synlige og sikret.

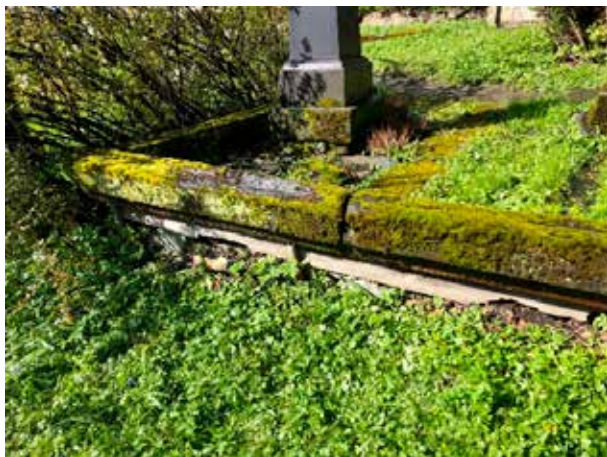
Det var behov for å gjøre inngrep i Domkirkegårdens flotte parktrær. Inn mot Erkebispegården var enkelte av trærne blitt så kraftige at de hadde negativ innvirkning på byggmassen. Etter godkjenning fra Riksantikvaren, gikk arboristene høsten 2020 i gang med å felle og beskjære enkelte trær på Domkirke-

gården. På sitt høyeste så vi arboristene i lift, på høyde med tårnet til Nidarosdomen, for å felle blader fra de høye trærne.

Nidarosdomen lot seg også påvirke av for lite luftgjennomstrømning grunnet fortetting. Det ble foretatt vurderinger sammen med Riksantikvaren, og det som var forsvarlig å beskjære ble gjennomført, mens andre trær måtte fjernes. Dyktige arborister ivaretar trærne på en meget kompetent måte, og dette er en gevinst vi nyter av den kompetansehevingen som er investert i de siste årene.

Rehabilitering støttemurer

I 2020 rehabiliterte avdelingene Bygg og eiendom og Gravplassforvaltningen 11 gravsteder med støttemurer på Domkirkegården. Vi har etablert et godt samarbeid med Riksantikvaren, og med reparasjon som gjenbraker det meste og avslutter med et visuelt uttrykk som gir et historisk riktig preg, blir dette et godt resultat.

Her er et eksempel på hvor forankringen av støttemuren er løst med H-dipp og skifer, mens toppsteinene er rengjort og gjenbrukt. Topplaget i gravstedet er fjernet og massene erstattet med elvesingel.

Økonomi og økonomisk resultat

Driftsregnskapet for 2020 viser et mindreforbruk/overskudd på 4,0 millioner kroner, som tilsvarer 2,3% av netto driftsinntekter. Drift og aktiviteter er i all hovedsak gjennomført iht. vedtatt plan og budsjett med netto driftsutgifter til lønn, varer og tjenester var på 167 millioner kroner.

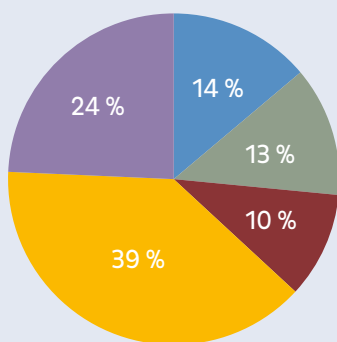
Kirkelig felle råd har bevilgninger fra Trondheim kommune som den viktigste inntektskilden for drift av kirke/menighet, administrasjon og gravplasser. Kommunalt tilskudd utgjør ca. 67,5 % av netto driftsinntekter i 2020.

Gravplassområdet har i tillegg inntekter gjennom festeavgifter for gravsteder, utleieforhold og tjenester ovenfor utenbysboende og for stell av graver.

For området Kirkeliv (kirke og menighet) tilkommer statlige tilskudd til trosopplæring samt diakon- og kateketstillinger. Utleie av kirkene til konserter og arrangement med mere gir også inntekter.

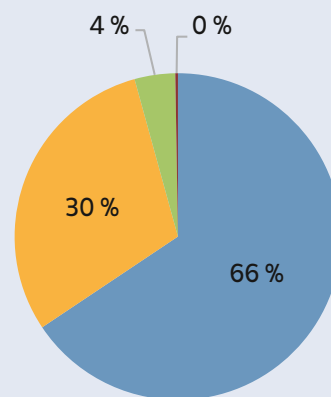
Totalt er det gjennomført **investeringer i anleggsmiddel** for ca. 53 millioner kroner i 2020, hvorav 9,6 millioner er investert i kirkebygg, 41,5 millioner på gravplassområdet, og 0,9 millioner til anskaffelse av nytt lønns- og økonomisystem. Investeringskostnadene er finansiert med tilskudd fra Trondheim kommune og mva.-refusjoner, i tillegg til andre inntekter på 0,5 millioner.

Aktivitet og driftskostnader for 2019
fordelt på avdelinger

- Kirkeverge, Felle råd 14 %
- Bygg og eiendom 13 %
- Økonomi og administrasjon inkl. IKT 10 %
- Kirkeliv – tro, kultur og samfunn 39 %
- Gravplass og krematorium 24 %

Netto driftskostnader for 2019
fordelt på ulike kostnadstyper

- Refusjon og tilskudd 4 %
- Finansutgifter 0 %
- Lønn og sosiale kostnader 66 %
- Kjøp av varer og tjenester 30 %

Representanter i Kirkelig fellesråd i Trondheim 2020

Jan Olav Straume – leder

Ivar Selmer-Olsen – nestleder

Menighet/virksomhet	Representant
Bakklandet og Lademoen	Jan Olav Straume
Berg	Einar Værnes
Byneset og Leinstrand	Einar Nordbø
Byåsen	Guri Opland Solem
Heimdal	Bertel Aasen
Ilen	Øystein Digre Aarlott
Kolstad	Robert Ditlev Johansen
Klæbu	Tore Steen
Lade	Kristin Helset
Nidaros domkirke og Vår Frue	Andreas Kjosavik
Nidelven	Stein Bratseth
Ranheim og Charlottenlund	Anita Kathrine Olsen
Strinda	Kristian Steinnes
Strindheim	Harald Holm
Sverresborg	Ivar Selmer-Olsen
Tiller	Leiv Erik Elvestad
Nidaros Biskops representant	Ragnhild Jepsen
Kommunens representant	Marte Løvik

